

A fogszabályozás aktuális kérdései 1.

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

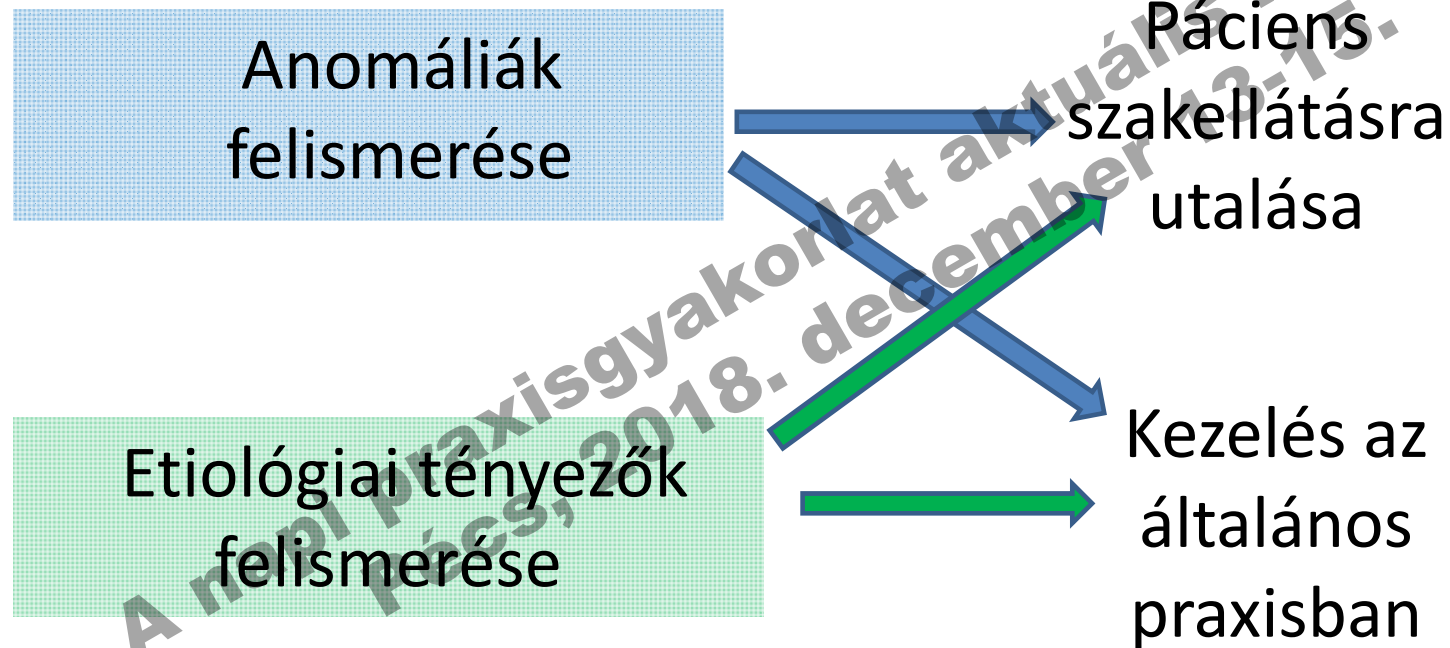
Dr. Somoskövi István

PTE KK Fogászati és Szájsebészeti
Klinika

Az általános fogorvos szerepe az ortodonciai anomáliák diagnózisában és terápiájában

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Az „általános fogorvos” szerepe

simple is beautiful.

- Alacsony anyag és felszerelés-igény
- Alacsony költségek
- Szék melletti elkészítés lehetősége
- Ugyanakkor: nagy jelentősége lehet

SIMPLE $\neq$ EASY

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Kialakult vagy kialakulóban lévő anomáliák felismerése

- Fogak elrendeződésének problémái (torlódás, résesség, helyzeti eltérések)
- Okklúziós eltérések (mindhárom dimenzióban)
- Szkeletális eltérések
- Funkcionális anomáliák (artikuláció, parafunkciók)
- Esztétikai eltérések (páciens panasza)
- TMI problémák

Speciális esetek

- Helyhiány
- Elülső keresztharapás
- Impakció, erupciós anomáliák
- Számbeli rendellenességek
- Korai, nagyfokú szkeletális és/vagy okklúziós eltérés
- Funkciós problémák (rossz szokások, parafunkciók)

A nap folyamán a gyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

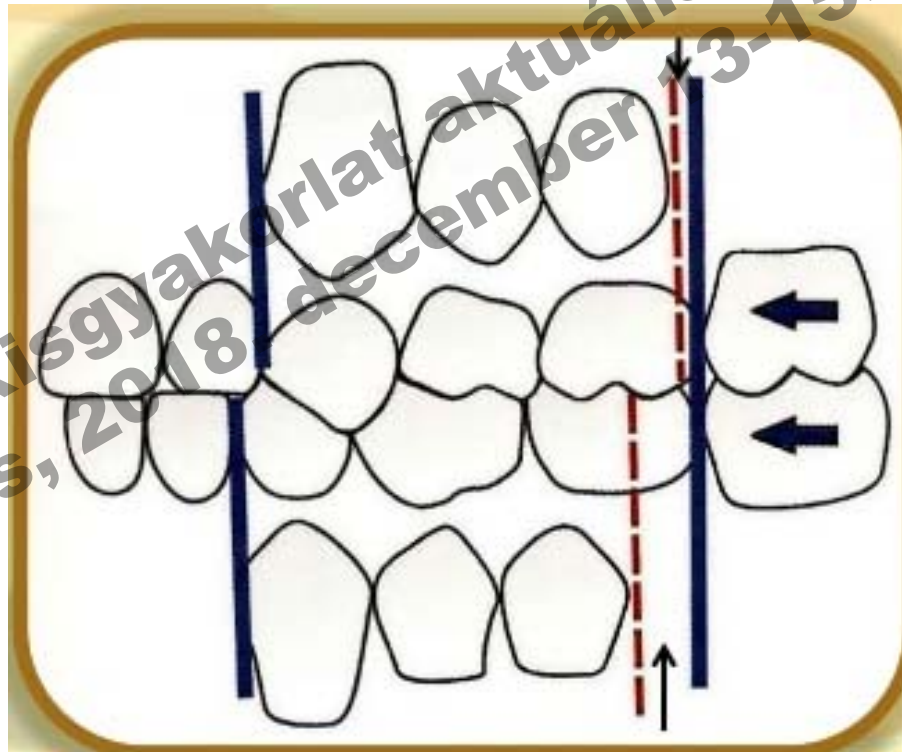
Helyhiány: interceptív lehetőségek

- Fogváltás idején a leeway space megtartása
- Korai tejfog vesztés esetén a fogív méretének megőrzése a maradó előtöréséig
- Maradó fog vesztése/hiánya esetén helyfenntartás a végleges fogpótlás elkészítéséig

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdéseiről
Pécs, 2018. december 13-15.

Helyfenntartás: leeway space megtartása

- Alul 2.5mm, felül 1.5mm átlagban *oldalanként*

RETENCIÓS LEMEZ

VFR (Vacuum Formed Retainer)
MÉLYHÚZOTT FÓLIA

Nance

Lingvál ív készülék

Anapi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2012. december 13-15.

Helyfenntartás: fogvesztés esetén

- Tejfog korai elvesztése: caries, trauma
- 6 hónapos szabály
- Következmények
- Általános fogorvos fegyvertárának része

Helyfenntartás maradófog vesztés esetén

- Maradó fogazatban bekövetkező fogvesztés ill. veleszületett foghiányok
- Végleges fogpótlás általában csak 18 éves kor után készül el (implantátum vagy híd)
- Ideiglenes pótlás is működhet helyfenntartóként (+ esztétikai indikáció)

A napi praxis gyakorlati aktuális kérdéseit
Pécs, 2019. december 13-15.

Helyfenntartás és pótlás egyben

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Helyfenntartás és pótlás egyben

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Előtte & Utána

Előtte & Utána

Elülső keresztharapás

- Miért okoz problémát?
- Kényszeres mandibula helyzet
- Állcsont-fejlődésre hat
- TMD ?
- Parodontális károsodás
- Esztétika

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

FERDESÍK

Ferdesík

- Elülső keresztharapás kezelése
- 1 vagy 2 fog keresztharapása esetén
- Gyermekkorban
- Alsó frontfogakon rögzül
- Percek alatt, „házilag” is elkészíthető

Ferdesík

- A fogmozgatást a rágóerő biztosítja (csak a mozgatni kívánt fogon van érintkezés)
- A harapást szekcionáltan emeli
- Minimális kooperációt igényel
- Gyors: általában 2 hét alatt eredmény, max. 3 hétig marad szájban

A napi praxisegyenlőrlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Ferdesík: dilemmák

- A harapást szekcionáltan emeli a moláris zónában extrúziót okozhat
- CAVE: szkeletális nyitottharapás!

Spatula

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Impakció

- Szemfog, metsző, második kisőrlő
- Ha már impaktálódott → szakellátás
- Korai felismerés fontossága:
 - Késik a normál áttörési időhöz képest
 - Perzisztáló tejfog
 - Aszimmetria (a másik oldalon már előtört)
 - Nagyfokú helyhiány

Szemfog impakció gyanúja

- Kisméretű, „csap” kismetszők
- 11 éves korban még nem tapintható labiálisan a maradó szemfog
- Stabil tej szemfog

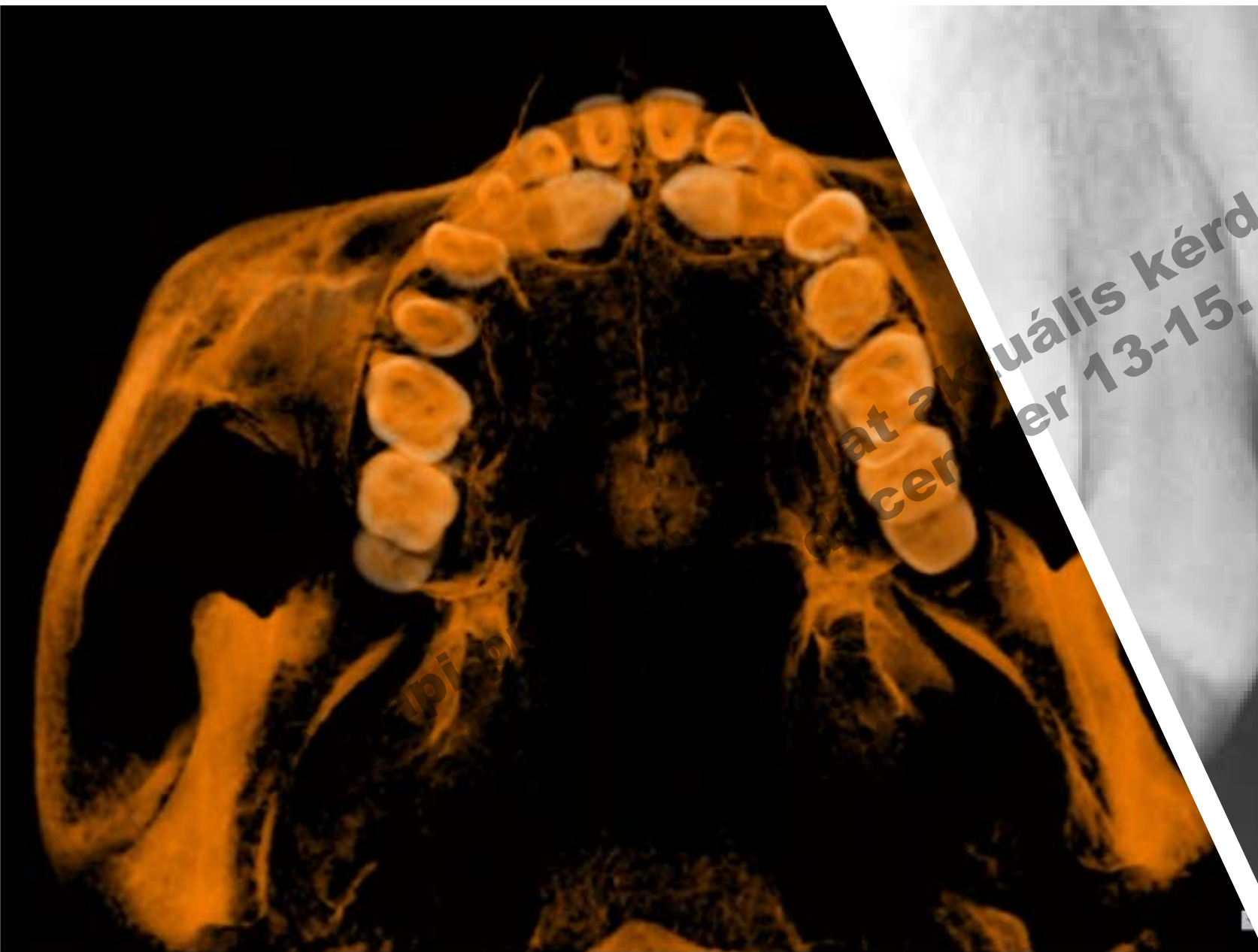

Akcióterv

- Röntgen felvétel (OP, periapikális, ráharapásos)
- Tejfog időben történő eltávolítása
- Ha nincs spontán erupció: szakellátásra utalás

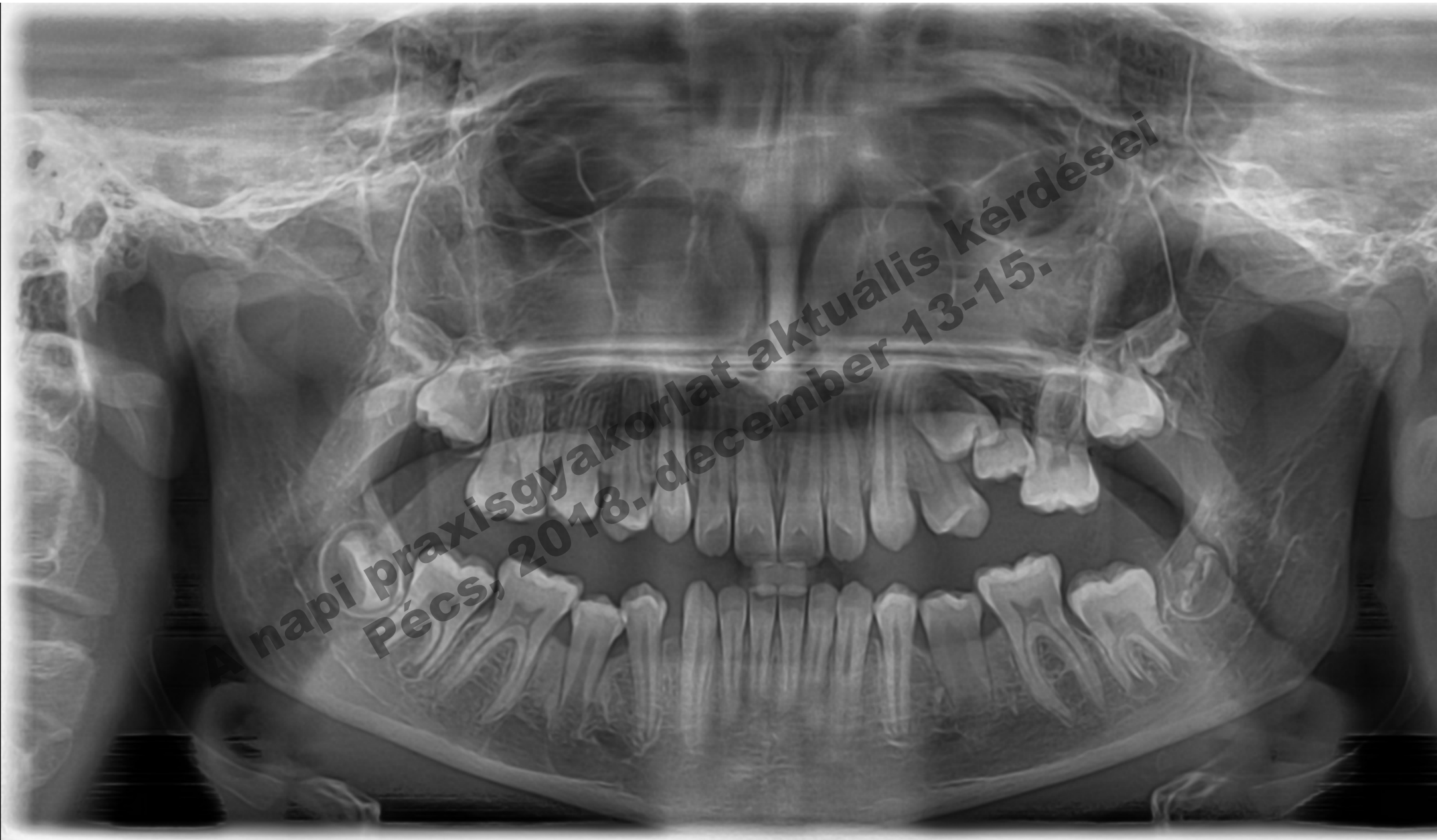
A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

lat aktuális kérdései
er 13-15.

**A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.**

Számbeli eltérések

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

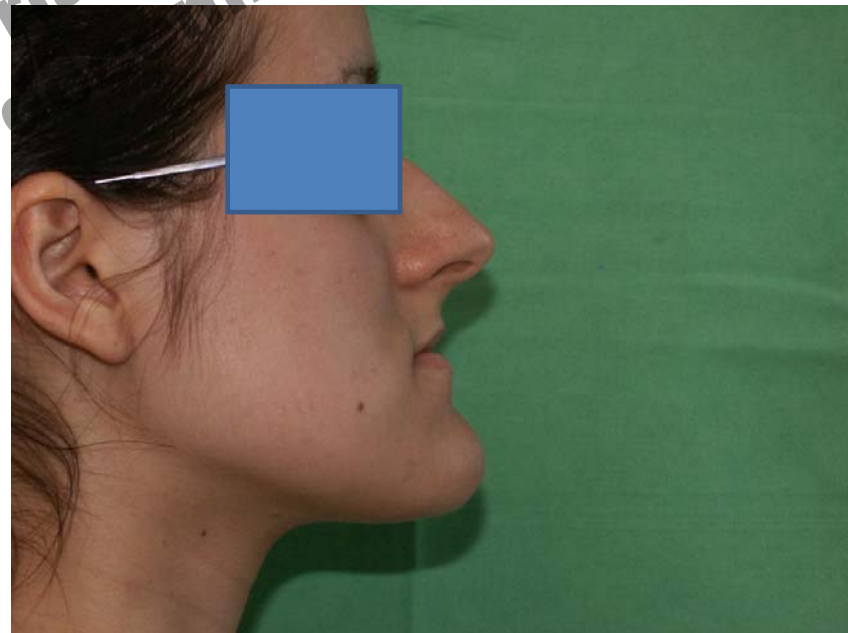
Aplasia

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
PÉCS, 2018. december 13-15.

Szkeletális anomáliák

- Ha már korai életkorban jelentős eltérés
- Szakellátásra utalás: döntés a kezelés ideális kezdési idejéről

Funkcionális anomáliák kezelése

- Parafunkciók:

- Szájlégzés
- Bruxizmus
- Atípusos vagy nyelvvelékes nyelvél

- Rossz szokások:

- Ujjszopás
- Cumi
- Bucca/nyelv rágása
- Körömrágás
- Ceruza, távirányító, pipa stb.

Parafunkciók/rossz szokások hatása

- Nyelvlökéses nyelés, ujjszopás, szájlégzés → nyitott harapás, metszők protrúziója
- Szájlégzés → kiszáradó, gyulladt gingiva
- Bruxizmus → fokozott attríció, TMD panaszok

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdéseit
Pécs, 2018. december 13-15.

Rossz szokásról való leszoktatás

- Nehéz feladat: nem tudatos, „komfort”-tevékenységek
- Erőszakos leszoktatás ritkán működik
- Ált. spontán, közösségbe kerüléskor eltűnik

Rossz szokásról való leszoktatás

- Szájlégzés: kiváltó ok felderítése (pl. fül-orr-gége konzílium)
- Logopédia szerepe: nyelvhelyzet korrekciója

Pitvarlemez

- Cumi helyettesítése
- Szájlégzésről leszoktat
- Nyelvrács: nyelvlökéses nyelés esetén
- Elülső nyitottharapás, protrúziós metszők hátradöntése

Myofunkcionális trainer

- Előregyártott, puha műanyag
- Gyermek korának megfelelő méretben
- Erupció normál folyamatának biztosítása
- Interceptív kezelés: fejlődő anomáliák korai kezelésére alkalmas

Myofunkcionális trainer

- Rossz szokásról leszoktatás
- Nyelv és periorális izomzat edzése
- Fogív tágítására is alkalmas
- Speciális indikáció: ajak- és szájpadhasadékosok korai kezelése

Torna (myofunkcionális tréning)

- Ajak, nyelv, periorális izomzat
- Spatula ajkak között tartása, súlyok felrakása
- Nyelv és nyelés gyakorlatok: a reflexes izomfunkciók módosítása
Cél: harmonikus izomműködés, fiziológiás nyelvhelyzet
- Logopédia kiegészítője lehet

Gyakorlatsor példa

1. A nyelvnek a palatumhoz szorítása
 2. Összeharapás
 3. A nyelv palatumhoz lapítása, szívása
 4. Nyelés
 5. Ismétlés
- + csettintés, „ciccegés” a nyelvvel csücsörítés az ajkakkal

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdése
Pécs, 2018. december 13-15.